

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

Prohlídka – metoda kriminalistické praxe

Bakalářská práce

Search – a method of forensic practice

Bachelor thesis

Vedoucí práce:

Doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc

Autor práce:

Milan Prokop

Praha

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 4. září 2022

Milan Prokop

Poděkování

Rád bych na tomto místě poděkoval Doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc, vedoucímu mé bakalářské práce, za cenné připomínky, rady, poznámky a podněty, které mi poskytl pro její vypracování, za profesionální vedení a za pohotovost, se kterou svou podporu vždy poskytl.

Anotace

Práce pojednává o pojmu prohlídky jako kriminalistické metody. V úvodní kapitole se práce věnuje teorii, ve které jsou vysvětleny jednotlivé druhy prohlídek, jejich právní úpravy, co je účelem prohlídky a jak ústavní zákony ovlivňují prohlídku. V další části práce rozebírám jednotlivé druhy prohlídek, jejich průběh, taktické zásady a náležitosti prohlídek. V závěrečné části je porovnání náležitostí domovní prohlídky ve Velké Británii a v České republice.

Klíčová slova

prohlídka, kriminalistika, prohlídka osoby, osobní prohlídka, prohlídka vozidla, domovní prohlídka, policejní orgán

Annotation

The bachelor thesis deals with the concept of search as a forensic method. In the introductory chapter, the work explores the theory of when the different kinds of searches, their legal arrangements and what the purpose of the search is and how constitutional laws affect the search. In the next part of the work I discuss the different types of inspections, how they are conducted and the tactical principles and formalities of the inspections. The final section is a comparison of search warrants in the UK and the Czech Republic.

Key words

search, criminalistics, search of person, personal inspection, search of vehicle, house search, police authority

Obsah

1.	Úvod.....	8
2.	Základní pojmy.....	10
2.1.	Prohlídka.....	10
2.2.	Neopakovatelný úkon	10
2.3.	Neodkladný úkon	10
2.4.	Obydlí	11
2.5.	Kriminalistická metoda	11
3.	Základní právní ukotvení prohlídek	12
3.1	Úmluva o ochraně lidských práv	12
3.2	Ústava České republiky	12
3.3	Listina základních práv a svobod.....	12
4.	Typy prohlídek.....	15
4.1.	Prohlídky dle zákona o Policii ČR.....	15
4.1.1.	Umístění do policejní cely	15
4.1.2.	Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby	16
4.1.3.	Zastavení a prohlídka dopravního prostředku.....	16
4.1.4.	Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů	18
4.1.5.	Zajišťování bezpečnosti určených osob.....	19
4.2.	Prohlídky dle trestního řádu	20
4.2.1.	Domovní prohlídka.....	20
4.2.2.	Prohlídka jiných prostor a pozemků	22
4.2.3.	Osobní prohlídka	23
4.2.4.	Prohlídka prostor výkonu advokacie	24
5.	Kriminalistické aspekty prohlídek	26

5.1.	Kritéria prohlídky	27
5.1.1.	Posloupnost provedení	27
5.1.2.	Naléhavost momentu	27
5.1.3.	Počet provedení prohlídek	28
5.2.	Příprava prohlídky	28
5.3.	Metodika provedení prohlídky	34
5.3.1.	Přípravné stadium domovní prohlídky	34
5.3.2.	Přehledné stadium domovní prohlídky	34
5.3.3.	Detailní stadium domovní prohlídky	35
5.3.4.	Finální stadium domovní prohlídky	36
5.3.5.	Přípravné stadium osobní prohlídky	36
5.3.6.	Přehledné stadium osobní prohlídky	37
5.3.7.	Detailní stadium osobní prohlídky	37
5.3.8.	Závěrečné stadium osobní prohlídky	38
5.4.	Základní taktické zásady prohlídky	38
5.4.1.	Překvapivost	39
5.4.2.	Systematičnost	39
5.4.3.	Důslednost	40
5.4.4.	Pozorování osoby, u níž se prohlídka koná, a ostražitost	41
5.4.5.	Utajení skutečností zjištěných při prohlídce	42
5.5.	Dokumentace průběhu a výsledku prohlídky	42
5.6.	Hodnocení výsledku a průběhu prohlídky	45
6.	Prohlídka ve Velké Británii	48
6.1.	Povolení k prohlídce	48
6.1.1.	Srovnání prohlídky v České republice a ve Velké Británii	50
6.2.	Zvláštní ustanovení týkající se přístupu	51

6.3.	Význam „předmětů podléhajících právnímu privilegii“	51
6.4.	Význam „vyloučeného materiálu“	52
6.5.	Význam pojmu „osobní záznamy“	53
6.6.	Význam „žurnalistického materiálu“	53
6.7.	Význam pojmu „materiál pro speciální proceduru“	54
6.8.	Příkazy k prohlídce – bezpečnostní opatření	55
7.	Závěr	59
8.	Seznam použitých zdrojů	60

1. Úvod

Cílem této práce je seznámit čtenáře s pojmem prohlídky jako metody kriminalistické praxe. Nejdříve rozeberu základní pojmy, které jsou v souvislosti s prohlídkou a následně se zaměřím na zákonná ustanovení, která umožňují provedení prohlídky. Základními zákony prohlídek jsou zákon č. 141/1961 sb. trestní řád, který upravuje postup orgánů činných v trestním řízení a policejní zákon č. 273/2008 Sb., kde jsou popsány prohlídky dle tohoto zákona. Analýzou literárních pramenů a jejich vzájemným porovnáním se zaměřím na přístup různých autorů k jednotlivým druhům prohlídek, jejich metodice a samostatná stadia prohlídek. Na základě zobecnění poznatků kriminalistické činnosti budu popisovat základní taktické zásady prohlídky.

Jako policista jsem se s prohlídkami setkával na denním pořádku. Účastnil jsem se nebo prováděl prohlídek osob, dopravních prostředků, objektů a dále jsem se několikrát účastnil domovní prohlídky. Při domovních prohlídkách jsem asistoval kriminální policii a hlídal jsem pachatele nebo jsem hlídal perimetr prohledávaného objektu. Prohlídky jsou velmi důležitou součástí policejní práce, kdy při prohlídce osoby lze nalézt zbraň, kterou by mohla být ohrožena bezpečnost přítomných osob nebo lze nalézt, či zabránit zničení důkazů, které má osoba při sobě. Prohlídkou vozidla lze nalézt důkazy či kriminalistické stopy trestného činu. V této práci se hlavně zaměřím na domovní prohlídku, kde rozeberu právní ustanovení, kritéria prohlídky, jak se připravit na prohlídku a na metodiku kriminalistické prohlídky. Domovní prohlídka a osobní prohlídka je v trestním řádu v hlavě čtyři, v oddílu pět, kdy se jedná o § 82 až § 85c.

Deskriptivní metodou popíši, co předchází prohlídce, náležitosti, které jsou potřeba před zahájením prohlídky, chování policistů a civilních osob na místě a náležitosti po provedení prohlídky.

Na konci práce budu popisovat zákonná ustanovení prohlídky ve Velké Británii, kde se z důvodu odlišnosti zaměřím na konkrétní pojmy použité v zákoně a následně provedu srovnání mezi jejich a naším zákonem. V závěru se zaměřím

na použité metody, výsledky porovnání literárních zdrojů a můj názor na rozdíly mezi prohlídkami v České republice a ve Velké Británii.

2. Základní pojmy

V této práci budou použity termíny, které mají souvislost s problematikou prohlídek a trestního řízení. Budou zde pojmy, které se používají často nebo jsou fundamentální k naplnění zákonných podmínek k provedení prohlídky.

2.1. Prohlídka

„Prohlídka je kriminalistická metoda přímého prohledávání objektu, míst a osob policejními orgány za účelem nalezení a zajištění věcí obecné nebezpečné povahy (např. zbraně nebo jiné věci způsobilé ohrozit život) nebo osob, zvířat a věcí důležitých pro trestní řízení.“¹

2.2. Neopakovatelný úkon

„Neopakovatelným úkonem je takový úkon, který nebude možno před soudem provést.“² Takovými úkony jsou rozuměny např. provádění znaleckého zkoumání listiny z hlediska její pravosti a neporušenosti. Provedením znaleckého zkoumání může dojít ke zničení listiny a tento úkon nemůže být znova proveden, ale nedojde ke zničení nebo ztrátě znaleckého posudku.³

2.3. Neodkladný úkon

„Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání.“⁴ Neodkladný úkon je vztažen k zahájení trestního stíhání, kdy neopakovatelný úkon je vztahován až k řízení před soudem. Mezi neodkladné úkony patří např. zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, vydání a odnětí věci, ohledání místa činu nebo jiného místa, prohlídka těla a odběr krve nebo jiný obdobný úkon, odběr biologického

¹ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav. Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 392

² Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 160 odst. 4

³ Prof. JUDr. Pavel Šámal a kolektiv, Trestní řád, 6. vydání, s. 1293

⁴ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 160 odst. 4

materiálu a další. Neprovedením výše uvedených úkonů by mohlo dojít k jejich zničení, zmaření nebo ztráty.⁵

2.4. Obydlí

K obydlí se pojí nedotknutelnost, která je vyjádřena v Listině základních práv a svobod (dále jen Listina). Listina konkrétně nespécifikuje, co se skrývá pod pojmem obydlí, ale toto je popsáno v jiných zákonech. Obydlím je označován prostor, kterým osoba užívající prostor využívá k bydlení. Trestní zákoník specifikuje termín obydlí jako: „*Obydlím se rozumí dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející.*“⁶

Vstoupí-li někdo bez povolení do cizího obydlí nebo v něm setrvá bez dovození, jedná se o porušení ust. § 179 zákona č. 40/2009 Sb. Porušování domovní svobody.

2.5. Kriminalistická metoda

Kriminalistická metoda je určitý postup, cesta, způsob, jehož pomocí člověk něco poznává nebo zhotoví. Sestává se z několika úkonů. Jsou metody obecné poznávací (pozorování, srovnávání, měření, popisování, experiment a modelování), metody převzaté z jiných vědních disciplín (matematické a kybernetické metody, chemické a fyzikální metody, bioogické a antropologické metody, psychologické metody) a specifické kriminalistické metody.

⁵ Prof. JUDr. Pavel Šámal a kolektiv, Trestní řád, 6. vydání, s. 1293

⁶ Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník v posledním znění, § 133

3. Základní právní ukotvení prohlídek

Všechny prohlídky mají základní ukotvení v rámci zákona v Listině, v Ústavě České republiky (dále jen Ústava) a v mezinárodní Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících (dále jen Úmluva).

3.1 Úmluva o ochraně lidských práv

Úmluva je jedna ze základních mezinárodních smluv, kterými se musí Česká republika řídit. V úmluvě je nedotknutelnost obydlí specifikovaná v:

„Čl. 8

- 1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.*
- 2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“⁷*

3.2 Ústava České republiky

V ústavě se v čl. 1 píše, že Česká republika musí dodržovat závazky, které pro ní plynou z jiných mezinárodního práva. Toto je následně podpořeno v čl. 3, kde je dáno, že Listina základních práv a svobod je součástí ústavního řádu.

3.3 Listina základních práv a svobod

V Listině je nedotknutelnost obydlí specifikována v článku 12. V tomto článku se píše, že obydlí je nedotknuté a do obydlí se může vstoupit pouze za souhlasu toho, kdo v tom konkrétním obydlí bydlí. Domovní prohlídka obydlí je

⁷ Sdělení č. 209/1992 Sb. o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících v posledním znění, čl. 8

přípustná pouze pro účely trestního řízení, kdy tuto prohlídku lze uskutečnit na písemný odůvodněný příkaz soudce. Dále Listina uvádí, že průběh prohlídky stanoví zákon. Ve 3. odstavci čl. 12 Listiny je:

„Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy.“⁸

Výše uvedené se týká neporušitelnosti obydlí. V Listině se k prohlídkám pojí další články, kdy zde je upravena nedotknutelnost osoby a právo na zachování lidské důstojnosti:

„Čl. 7

(1) Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

(2) Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.“⁹

„Čl. 10

(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

(2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

(3) Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“¹⁰

V listině je uvedeno, že základní práva a svobody jsou nezcizitelná, nezadatelná, neprohlášená a nezrušitelná. V čl. 2 odstavci 2 je uvedeno, že

⁸ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., čl. 12 odst. 3

⁹ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., čl. 7

¹⁰ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., čl. 10

„státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“¹¹ Z tohoto vyplývá, že orgány činní v trestním řízení mohou porušit právě jen a pouze v případech stanovených zákonem.

¹¹ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., čl. 2 odst. 2

4. Typy prohlídek

Prohlídky se dělí v základu na prohlídky zákona o Policii ČR a prohlídky dle trestního řádu. Rozdíly mezi těmito prohlídkami jsou rozebrány v této kapitole, kdy jsou popsány jednotlivé druhy prohlídek a k čemu slouží.

4.1. Prohlídky dle zákona o Policii ČR

Prohlídky dle zákona o Policii ČR nejsou z větší části dopředu naplánované. Tyto se z větší části dělají u osob omezených na svobodě nebo u osob, proti kterým je veden úkon policie. Jedním z dalších případů prohlídek je při zastavení vozidla a při zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostor nebo určených osob. Tyto prohlídky převážně slouží k zajištění bezpečnosti policistů, omezené osoby nebo okolních osob.

4.1.1. Umístění do policejní cely

Při umístování zajištěné, zadržené, zatčené, či jinak osoby omezené na svobodě¹² do policejní cely je policista oprávněn se přesvědčit, že umístovaná osoba u sebe nemá zbraň nebo jinou věc, kterou může osoba způsobit zranění nebo ohrozit život své nebo jiné osoby. Za tímto účelem je policista oprávněn provést prohlídku osoby a nalezenou zbraň či jinou věc odebrat. O odebrání je policista povinen sepsat úřední záznam, kdy kopie záznamu se předá osobě. Pokaždé policista během prohlídky osoby nalezne zdravotní pomůcku, jejíž odnětí by způsobilo psychickou či fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod.¹³ Těmito zdravotnickými pomůckami jsou myšleny např. zdravotní léky, kterými by se osoba mohla předávkovat nebo inzulinová jehla, kterou by mohlo být způsobeno fyzické poranění. Odebrání se provádí hlavně u osob, které jsou intoxikovány omamnou či psychotropní látkou a osoba může být ve stavu, kdy si nemusí uvědomit následky svého jednání. Dále se tyto zdravotní pomůcky mohou odebrat u osoby, která má psychické problémy nebo vzhledem k jejímu aktuálnímu psychickému stavu je odůvodnění podezření, že by osoba mohla dojít k ohrožení

¹² Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 28

¹³ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 29 odst. 1

své či jiné osoby. Po propuštění osoby se odebrané věci oproti podpisu vrátí osobě.¹⁴

4.1.2. Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

Další možnost prohlídky a odebrání zbraně dle zákona o Policii ČR je když osobní svoboda osoby má být omezena nebo proti osobě směřuje zákrok nebo jiný úkon a hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor a u osoby je podezření, že má u sebe zbraň.¹⁵ O provedení této prohlídky musí policista sepsat úřední záznam. Policista musí bez zbytečného odkladu vystavit potvrzení o odebrání nebo vydání zbraně. Poté co pominou důvody pro odebrání nebo vydání zbraně je policista povinen zbraň vrátit, kdy osoba je povinna vrácení zbraně stvrdit podpisem.¹⁶

4.1.3. Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

Specifickou prohlídkou dle zákona o Policii ČR je prohlídka vozidla. Tato se využívá při zajišťování bezpečnosti v silničním provozu, kdy vozidlo bylo před prohlídkou v pohybu. Prohlídkou dopravního prostředku je rozuměno prohlédnutí všech prostor tohoto prostředku včetně zavazadel a veškerých schránek, které jsou v prostředku. Zavazadla, které mají přepravované osoby u sebe nelze uplatnit tato prohlídka a musí se využít prohlídka osoby dle zákona o Policii ČR nebo osobní prohlídka dle trestního řádu.

Policista může zastavit vozidlo pouze v zákonem daných situacích. Konkrétně se vozidlo může zastavit a prohledat, když pronásleduje pachatele úmyslného trestného činu nebo pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících.¹⁷

Zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku má policista oprávnění také v případě má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku,

¹⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 29 odst. 2

¹⁵ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 35 odst. 2

¹⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 35 odst. 3

¹⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 42 odst. 1

na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.¹⁸ V tomto případě musí mít policista důvodné podezření, že používáním prostředku došlo k trestnému činu jako je zpronevěra vozidla, krádež, či na prostředku došlo k trestnému činu jako je poškozování cizí věci.

Policista může zastavit a prohlédnout vozidlo, že pátrá po osobě hledané, pohřešované nebo se protiprávně zdržuje na území České republiky.¹⁹ Z výše uvedeného vyplývá, že toto oprávnění policista využije, když je osoba vyhlášena do celostátního pátrání nebo osoba je pohřešována a je důvodná obava, že její zdraví či život je ohrožen. Při pátrání po střelivu, municí, zbraních, výbušninách, výbušných předmětech jedech, omamných a psychotropních látkách, prekursorech drog nebo jiných chemických látkách nebo jiných předmětech určených k výrobě omamných a psychotropních látek nebo věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností a musí být důvodné podezření, že se takové věci či osoby ve vozidle nachází.²⁰

Pokavád' řidič dopravního prostředku nezastaví na výzvu policisty nebo znamení dané podle jiného právního předpisu, policista je oprávněn po zastavení dopravního prostředku provést prohlídku za účelem, zda s v prostředku nenachází věci nebo osoby uvedené o odstavci výše.²¹ V tomto případě nemusí mít důvodné podezření, že se takové věci či osoby v prostředku nachází, oprávnění prohlédat vozidlo policistovi umožňuje to, že řidič nezastavil, kdy jeden z důvodů může být ten, že se taková věc nebo osoba v prostředku nachází.

Při zajišťování bezpečnosti prostředků veřejné hromadné dopravy je oprávněn prohlédat prostředek veřejné hromadné dopravy, veškeré prostory, zavazadla v prostředku a i přepravovanou osobu za účelem zjištění, zda se nenalezne věc, která by mohla být použita k útoku na prostředek veřejné dopravy.²² Veřejná doprava je hromadná doprava a nejedná se o dopravu osobní.

¹⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 42 odst. 2

¹⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 42 odst. 3

²⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 42 odst. 3

²¹ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 43 odst. 4

²² Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 43 odst. 5

Může se jednat o autobusy hromadné dopravy, linkové autobusy, tramvaje, trolejbusy nebo metro.

Za účelem provedení prohlídky dopravního prostředku si policista může do prostředku zjednat přístup nebo jej otevřít a v případě nutnosti i za užití síly.²³ Policista může využít služeb zámečníka, hasičů nebo se do prostředku dostat lstí.

4.1.4. Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

V rámci jedné z mnoha činností policie je zajištění bezpečnosti chráněných objektů a prostor. Ministr vnitra na návrh policejního prezidenta určí rozsah zajišťování bezpečnosti v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení.²⁴ Chráněným objektem a prostorem se např. může jednat o sídelní objekty prezidenta republiky, sídelní objekty Parlamentu České republiky, sídelní objekty Ústavního soudu.²⁵ Dále se chráněným objektem nebo prostorem rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda a dále to mohou být objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy.²⁶

„Konkrétní stanovení bezpečnostní situace a míry ohrožení chráněných objektů vychází vždy z aktuálního stavu, resp. probíhajících bezpečnostních akcí či opatření spojených se zajištěním bezpečnosti zahraničních delegací, které navštěvují uvedené chráněné objekty či pořádání demonstrací a shromáždění v okolí chráněných objektů, poměrech v zahraničí, mezinárodních aktivit České republiky apod. Po vyhodnocení a analýze rizik v rámci Policie České republiky se zajistí na stanovenou dobu potřebný rozsah sil a prostředků.“²⁷

„Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, který nesplňuje podmínku podle odstavce 2, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení. Policie zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou

²³ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 43 odst. 7

²⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 48 odst. 1

²⁵ USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 16. prosince 2008 č. 1604 k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

²⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 48 odst. 2

²⁷ Policie české republiky: Chráněné objekty [online]. [cit. 02.03.2022]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/chrane-objekty.aspx>

*dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, policista provádějí úkon.*²⁸

Ochrana se zajišťuje pouze po dobu trvání bezprostředního ohrožení. Pokaždě věc nesnese odkladu a policista zahájí ochranu objektu sám, bez odkladu o tomto informuje své nadřízené funkcionáře policie, kteří následně rozhodnou o poskytnutí či neposkytnutí ochrany.

4.1.5. Zajišťování bezpečnosti určených osob

V rámci plnění svých úkolů policie poskytuje bezpečnost

„a) ústavního činitele České republiky, stanoví-li tak vláda,

*b) osoby chráněné při jejím pobytu na území České republiky podle mezinárodních dohod.*²⁹

Policie v rámci plnění svých úkolů může dále zajišťovat bezpečnost dalších osob určených ministrem. Způsob a rozsah takového zabezpečení stanoví ministr na návrh policejního prezidenta.³⁰

V rámci zajišťování bezpečnosti osob uvedených v odstavci 1 a 2 § 49 zákona č. 273/2008 Sb. nebo osob, kterým je poskytována krátkodobá ochrana, je policista oprávněn provést prohlídku zavazadel, osob, věcí, dopravních prostředků nebo objektu, který se nachází v prostoru, ze kterého by bylo možné ohrozit bezpečnost chráněné osoby a dále lze provést prohlídku takového prostoru.³¹ Prohlídku osoby je policista oprávněn provést, jestliže tato osoba na výzvu policisty ihned neopustí prostor, ze kterého je možno ohrozit bezpečnost osob nebo hrozí nebezpečí z prodlení.³² Policista je oprávněn prohlédnout objekt pouze svolením vlastníka nebo uživatele, bez svolení lze prohlídku provést, pokud je důvodné podezření, že z objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné

²⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 48 odst. 3

²⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 49 odst. 1

³⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 49 odst. 2

³¹ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 49 odst. 3

³² Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 49 odst. 4

osoby.³³ Prohlídka zavazadla, objektu, věci nebo dopravního prostředku musí být provedena pouze v zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

4.2. Prohlídky dle trestního řádu

Cílem prohlídky je zejména nalezení a zajištění nalezení a zajištění věcí, osob a zvířat důležitých pro trestní řízení, nalezení a odnětí zbraně nebo jiné věci způsobilé k ohrožení života a zdraví, z důvodu uváděných zákonem.³⁴ Dle trestního řádu je domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků a osobní prohlídka. Poslední specifickou prohlídkou je prohlídka prostor advokáta vykonávající advokacii v prostorech.

4.2.1. Domovní prohlídka

Domovní prohlídka je v trestním řádu uvedena v § 82 a jedná se o první prohlídku, kterou nám umožňuje trestní řád. Domovní prohlídku lze vykonat pouze, je-li důvodné podezření, že se v zájmovém bytě nebo v jiném prostoru sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležící se nachází věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení. Domovní prohlídka je zásah do obydlí, kdy toto je upraveno např. v Listině základních práv a svobod viz kapitola 3.

Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a tento musí být odůvodněn. Příkaz se doručí osobě, u níž se prohlídka vykonává a pokud není možné příkaz doručit, tento se doručí nejpozději do 24 hodin po odpadnutí přepážky, která bránila doručení. Nařídít domovní prohlídku může pouze předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, v jehož obvodu se trestný čin stal. V neodkladných případech může příkaz vydat předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu se má prohlídka vykonat. Prohlídku vykoná policejní orgán na příkaz předsedy senátu nebo soudce.³⁵

Aby se mohla vykonat domovní prohlídka, této musí předcházet výslech osoby, u které se bude provádět domovní prohlídka. A dále musí být splněna podmínka, že během výslechu osoba dobrovolně nevydala hledanou věc nebo

³³ Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění, § 49 odst. 5

³⁴ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav, Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 393

³⁵ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 83

nedošlo k odstranění jiného důvodu. Pokaždě domovní prohlídka nesnese odkladu, nemusí dojít k předcházejícímu výsledku, jestliže tento nelze okamžitě provést.

Podmínkou vykonání domovní prohlídky je, že orgán vykonávající prohlídku musí umožnit osobě, u které se koná domovní prohlídka nebo dospělému členovi této domácnosti účast na této prohlídce. Osoby je potřeba o právu účasti při prohlídce poučit. Při vykonávání domovní prohlídky je potřeba účast nezúčastněné osoby, která bude přítomna po celou dobu. Této osobě orgán provádějící prohlídku prokáže oprávnění k prohlídce.³⁶ Dle zákona je osoba, u které se prohlídka, povinna tyto úkony strpět. Pokaždě osoba, u které má být prohlídka provedena neumožní provést prohlídku, mohou orgány provádějící prohlídku oprávněny po předchozí marné výzvě překonat odpor takové osoby nebo překonat překážku vytvořenou osobou. O tomto musí být učiněn záznam do protokolu.³⁷

Po provedení prohlídky se sepiše Protokol o provedení domovní prohlídky. V tomto protokolu musí být uvedeno, který orgán prohlídku provedl. Dále zde musí být uveden na příkaz, kterého soudu byla provedena prohlídka. Mezi další náležitosti zde patří, u jaké osoby byla prohlídka provedena, zdali byl předchozí výslech dle ust. § 84 trestního řádu, pokud byl předchozí výslech, tento je zde vypsán. Kdy a kde byla prohlídka provedena, kdo z orgánu byl na místě přítomen, nacionálně nezúčastněné osoby. Zdali byl překonán nějaký odpor při úkonu a dále se popíše situace na místě, které věci na místě byly vydány nebo které věci byly zajištěny. V poslední části se uvede, jestli byla pořízena fotodokumentace či video dokumentace, zdali bylo prohlídkou něco poškozeno a v kolik hodin byla prohlídka ukončena. Dokument je zakončen podpisy všech zúčastněných osob.

³⁶ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 85

³⁷ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 85a

4.2.2. Prohlídka jiných prostor a pozemků

Jiné prostory jsou především nebytové prostory, ale pod podmínkou, že tyto nejsou veřejnosti přístupné. Jedná se zejména kanceláře, dílny, skladiště, živnostenské provozovny, samostatně stojící garáže, které nejsou součástí bytu, automobily (pokud nejde o obytné přívěsy sloužící k trvalému bydlení), lodě (pokud nejde o tzv. hausbóty) atd. Zařazuje se sem také tzv. akademická půda.³⁸ Pozemky se myslí pouze pozemky nezastavěné, neboť na zastavěné pozemky se vztahuje domovní prohlídka nebo prohlídka jiných prostor.³⁹

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků vydá písemně předseda senátu nebo soudce jako je obdobně u domovní prohlídky. Pokaždě nelze vydání příkazu dosáhnout předem a věc nesnese odkladu, může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor a pozemků. Policejní orgán má povinnost si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu. V přípravném řízení tak učiní prostřednictvím státního zástupce. Když oprávněný orgán dodatečně souhlas neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.⁴⁰

Policejní orgán může provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků i bez příkazu, když uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s provedením prohlídky souhlasí a toto prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce.⁴¹

U prohlídky jiných prostor a pozemků platí jako u domovní prohlídky, že tuto lze vykonat jen po předchozím výslechu toho, u koho se má takový úkon konat. I zde platí výjimka, že předchozího výslechu není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě. Pro výkon prohlídky jiných prostor nebo pozemku platí shodné důvody pro domovní prohlídku.⁴²

³⁸ Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. a kolektiv. *Trestní řád, 6. vydání*. Praha, s. 676

³⁹ Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. a kolektiv. *Trestní řád, 6. vydání*. Praha, s. 676

⁴⁰ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 83a, odst. 2

⁴¹ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 83a, odst. 3

⁴² Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 85

4.2.3. Osobní prohlídka

Osobní prohlídka se liší od domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor a pozemků tím, že osobní prohlídkou se prohledává konkrétní osoba, její oblečení, zavazadla a další věci, které má prohledávána osoba u sebe. Osobní prohlídku lze vykonat pouze, je-li důvodné podezření, že má osoba u sebe důležitou věc pro trestní řízení.⁴³ U osobní prohlídky je prováděn zásah do základních práv na zachování lidské důstojnosti a nedotknutelnosti osoby.⁴⁴

Dále lze vykonat prohlídky u osob zadržené a u osoby, která byla zatčena nebo která se bere do vazby, lze vykonat osobní prohlídku též tehdy, je-li tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí.⁴⁵

Příkaz k osobní prohlídce je oprávněn nařídit předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán.⁴⁶ Policejní orgán vykoná osobní prohlídku na příkaz orgánu, který příkaz vydal, pokud tento orgán tuto prohlídku nevykoná. Jedna z podmínek vykonání osobní prohlídky je ta, že tuto musí vždy vykonat osoba stejného pohlaví.

Policejní orgán může vykonat prohlídku bez příkazu nebo souhlasu jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Dále policejní orgán může vykonat osobní prohlídku, jestliže jde o osobu, která byla přistižena při činu nebo jde o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení.

U osobní prohlídky platí opět povinnost, že této musí předcházet výslech osoby, na které se bude vykonávat osobní prohlídka, a to jen tehdy, jestliže se výslechem nepodařilo dobrovolného vydání hledané věci. Předchozího výslechu není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě.⁴⁷

⁴³ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 82 odst. 3

⁴⁴ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., čl. 7

⁴⁵ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 83b odst. 4

⁴⁶ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 83b odst. 1

⁴⁷ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 84

Pro výkon osobní prohlídky musí být opět po celou dobu přibrána nezúčastněná osoba, kdy orgán musí prokázat oprávnění.⁴⁸ Nezúčastněná osoba nemusí být přizvána, pokud by mohlo dojít k ohrožení jejího zdraví či života. Orgán, který prohlídku vykonal, musí osobě nejdéle do 24 hodin vydat písemné potvrzení o výsledku úkonu, jakož i o převzetí věcí, které byly přitom vydány nebo odňaty, anebo opis protokolu. Osoba podstupující osobní prohlídku je povinna tyto výkony strpět. Klade-li osoba odpor je orgán vykonávající osobní prohlídku tento odpor překonat po předchozí marné výzvě.

4.2.4. Prohlídka prostor výkonu advokacie

Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen si vyžádat si součinnost České advokátní komory. Orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda České advokátní komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů. Stanovisko zástupce České advokátní komory je třeba uvést v protokolu podle § 85 odst. 3 trestního řádu.⁴⁹

Odmítne-li zástupce České advokátní komory souhlas podle odstavce 1 udělit, musí být listiny za účasti orgánu provádějícího úkon, advokáta a zástupce České advokátní komory zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit; bezprostředně poté musí být příslušné listiny předány České advokátní komoře.⁵⁰

Při prohlídce prostor výkonu advokacie se z taktického hlediska postupuje obdobně jako při prohlídce domovních nebo jiných prostor. Hlavní rozdíl je v tom,

⁴⁸ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 2

⁴⁹ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 85b odst. 1

⁵⁰ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů, § 85b odst. 2

že u prohlídky musí být přítomen zástupce České advokátní komory, který celé prohlídce je přítomen a dohlíží na nalezené dokumenty.

5. Kriminalistické aspekty prohlídek

Podstatou kriminalistické prohlídky spočívá v přímém a systematickém prohledávání konkrétních objektů. Na místě objekt a prostory prohledávají na místo vyslané lidi. Každá osoba na místě prostor nebo objekt prohledává vlastními smysly. U prohledávání se mohou používat i technická zařízení a pomůcky, které se používají tak, aby došlo co k nejmenším zásahu do objektu nebo prostoru.

Dlouhodobě se kriminalistika vyvíjí a upravují její postupy tak, aby při prohledávání místa nebo objektu nedocházelo k chybám. Prohlídku mohou provádět osoby různých zkušeností, kdy z tohoto důvodu se zavedla systematická prohledávání. Systematičností prohledávání se rozumí, že daný objekt nebo prostor je prohledáván organizovaně tak, že nedochází k vynechání žádného prostoru nebo místa, kdy by se mohla nacházet hledaná stopa.⁵¹

Dalším pojmem u kriminalistické prohlídky je plánovitost.

„Plánovitostí se rozumí, že prohlídka kromě formálních a procesních záležitostí navazuje na metody kriminalistického zkoumání a trestního nebo správního řízení. Kriminalistická prohlídka se vykonává na základě poznatků o kriminalistických stopách, jde zejména o možnost ukrývání objektů, možnosti přenášení z jednoho úkrytu do druhého, možnosti vzniku nových stop. Zohledňují se paměťové stopy a následné možné somatické projevy osoby a podle konkrétní situace se zvolí prohlídka bez přítomnosti, nebo s přítomností osoby, která věc ukryla.“⁵²

Prohlídka z pohledu trestního práva procesního je prohlídka chápána jako procesní úkon, který je upraven trestním řádem, kdy prohlídka má různé cíle jako je např. domovní prohlídka nebo prohlídka těla dle § 114 odst. 1 trestního řádu. Z kriminalistického hlediska musíme nahlížet na prohlídku ze širšího hlediska. Prohlídky dle zákona 273/2008 Sb. o Policii České republiky se zahrnují do prohlídek z kriminalistického hlediska, kdy u všech prohlídek je jednotícím prvkem jejich cíl.

⁵¹ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s 213, 2008

⁵² Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s.213, 2008

Význam prohlídky spočívá v tom, že nám konkrétně umožňuje přispět k objasnění dosud neznámého trestného činu, získat důkazy nebo informace o nových, dosud neznámých skutečnostech v dané věci, získat další důkazy o skutečnostech již známých, přispět k objasnění dosud neznámého trestného činu, zajistit výkon rozhodnutí o propadnutí věci, majetku nebo o zabránění věci, potvrdit určitý předpoklad, či kriminalistickou verzi a působit preventivně v rámci boje proti trestné činnosti.⁵³

Prohlídky lze rozdělit podle různých kritérií, kdy tyto jsou:

5.1. Kritéria prohlídky

Prohlídky se dělí podle několika kritérií, které budou níže popsány. Jedním z kritérií může být, jestli je se jedná o prohlídku dle zákona o Policii ČR nebo se jedná o prohlídku dle trestního řádu.

5.1.1. Posloupnost provedení

Dalším kritériem je klasifikace prohlídek dle posloupnosti provedení prohlídek, kdy tyto se dělí na:

Prvotní prohlídky – daný objekt je prohledáván poprvé

Opakované prohlídky – konkrétní objekt byl v minulosti již prohledán, ale při předchozích prohlídkách se důležité věci pro trestní řízení nenašli a je důvodné podezření, že se taková věci v objektu nachází⁵⁴.

5.1.2. Naléhavost momentu

Jedním z dalších kritérií je rozdělení podle naléhavosti momentu dané prohlídky, kdy se může jednat o prohlídku neodkladnou nebo připravovanou. Nedokladná prohlídka je taková, kdy moment zjištění podezření, který odůvodňuje k provedení prohlídky, je zjištěn bezprostředně před provedením prohlídky. U připravované prohlídky je získán poznatek dopředu a nehrozí, že věci důležité

⁵³ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 214, 2008

⁵⁴ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 393, 2004

pro trestní řízení nebudou zničeny nebo přemístěny a na tuto prohlídku se lze dopředu připravit.⁵⁵

5.1.3. Počet provedení prohlídek

V rámci provedení prohlídky v jedné věci a ve stejnou dobu se prohlídky mohou dělit na:

Jednotlivá prohlídka – provádí se pouze jedna prohlídka v jednu dobu v jedné věci

Hromadná prohlídka – provádí se více prohlídek v jedné věci na různých místech najednou, popřípadě v přímo navazujících prohlídkách⁵⁶

5.2. Příprava prohlídky

Prohlídka je neodkladný a neopakovatelný úkon, kdy z tohoto vyplývá, že prohlídku nelze vykonat bez důkladné přípravy. Příprava prohlídky spočívá zejména v: analýza podnětu k prohlídce, obstarávání příkazu k prohlídce, shromáždění a analýza informací významných pro přípravu provedení prohlídky, výběr vhodných technických prostředků, stanovení účastníků prohlídky, stanovení času prohlídky, vypracování plánu prohlídky, instruktáž účastníků prohlídky.

a) Analýza podnětů k prohlídce

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „na základě kterého má být přijato rozhodnutí o provedení prohlídky. Znamená všestranný rozbor informací, které dostatečně odůvodňují podezření, že hledané objekty se nacházejí na určitém místě. Cílem analýzy je přesné určení místa, osoby, které je potřeba prohlédnout nebo objektu, který bude prověřen.“⁵⁷

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „znamená všestranný rozbor informací (důkazní i nedůkazní povahy), které dostatečně odůvodňují podezření, že hledané osoby, věci či zvířata se nacházejí na určitém místě, v určitém objektu nebo u určité osoby. Takové informace mohou být obsaženy v anonymních

⁵⁵ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 394, 2004

⁵⁶ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 394, 2004

⁵⁷ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., 2 vydání, s. 217, 2008

sděleních, v oznámeních podaných občany, v dosud shromážděných materiálech nebo mohou vyplynout z dané situace. Cílem analýzy podnětu k provedení prohlídky je zejména:

- *Určení stupně podezření, že se hledané objekty nacházejí na určitém místě*
- *Ztotožnění místa, objektu nebo osoby, které je nutno prověřit*
- *Určení počtu a rozsahu prověřovaných objektů*
- *Alespoň druhové určení hledaného objektu*⁵⁸

Oba autoři se shodují, že výsledkem analýzy podnětů k prohlídce je přesné určení místa, osoby nebo objektu, který bude prověřen. Autor Musil se více rozepisuje v cílech analýzy, kdy jde více dopodrobna k určení objektů, jejich rozsahu a počtu.

b) Obstarávání příkazu k prohlídce

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „*znamená včasné obstarání příkazu k prohlídce od oprávněného orgánu.*“⁵⁹

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „*znamená zejména včasné zajištění příkazu k provedení prohlídky, pokud je potřebný (§83, 83a, 83b trestní řád), od příslušného orgánu činného v trestním řízení. V některých případech je vhodné zajistit alespoň souhlas majitele objektu k provedení prohlídky (např. V případě anonymního oznámení o uložení nástražného výbušného systému atp.).*“⁶⁰

Oba autoři se shodují v tom, že je důležité sehnat včas příkaz k prohlídce od oprávněného orgánu. Pan Musil toto rozvádí detailněji, kdy uvádí konkrétní paragrafy, u kterých je tato potřeba a dále, že je potřeba zajistit minimálně souhlas majitele objektu k provedení prohlídky, jedná-li se například o uložení nástražného výbušného systému v nějakém objektu.

⁵⁸ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 395, 2004

⁵⁹ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 217, 2008

⁶⁰ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 395, 2004

c) Shromáždění a analýza informací významných pro přípravu prohlídky

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „Do této fáze řadíme získávání informací, které v další fázi umožní stanovit taktický postup prohlídky, jde o získání informací o prohledávaném objektu, dále informace k osobám. Jedná se např. o informace osobách – profesi osob, zálibách, způsobu života, pohybových schopnostech, kriminální minulosti, vztahy mezi osobami atd., nebo informace o objektech – počet východů z budovy, hlídání psem atd.“⁶¹

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „se týká zejména taktických informací o prohledávaném objektu (např., kde se objekt nachází, přístupové cesty, kolik vchodů a východů objekt má, stavební a konstrukční zvláštnosti atp.). Nezanedbatelné je i zjištění informací o zajištění objektu (např. objekt hlídán psem, speciální vchodové dveře atp.) a o činnosti, jaké se v objektu provádí, k čemu objekt slouží atp. Dále jde o informace o osobách, u nichž bude prohlídka provedena nebo kterým prohledávaný objekt patří (např. zjištění profese, zálib, způsobu života, zdravotního stavu, vztahů mezi členy rodiny, zda jsou v objektu malé děti, kolik osob se může v objektu nacházet atd.).

Cílem této činnosti je příprava podkladů umožňujících stanovení potřebných sil a prostředků nutných k provedení prohlídky, taktických záměrů a vypracování plánu prohlídky, včetně přípravy ke vstupu do objektu za použití prostředků k překonání případného odporu či překážky.“⁶²

d) Výběr vhodných technických prostředků

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „Výběr je ovlivněn místem prohlídky nebo hledaným objektem (drogy, zbraně). Mezi technické prostředky patří jednoduché nástroje, např. k otevírání zámků až po složitější jako je, infravizory, a termovizory.“⁶³

⁶¹ Straus, Jiří a kolektiv. Kriministická taktika. 2 vyd., s. 217, 2008

⁶² Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriministika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 395, 2004

⁶³ Straus, Jiří a kolektiv. Kriministická taktika. 2 vyd., s. 217, 2008

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „je podmíněn zejména charakterem hledaných objektů (např. zbraně, výbušniny, drogy). Význam pro volbu technických prostředků má však i charakter prověřovaných míst a objektů, případně informace opodstatňující předpoklad, že hledané věci budou ve speciálně připravených skrýších. Mezi technické prostředky patří jak jednoduché nástroje (např. k otevírání zámků, zjišťování a prohlížení dutin atd.), tak i značně složité přístroje, jako jsou různé detektory nebo prostředky umožňující pozorování v infračervených paprscích apod. Vždy je nutno počítat i s prostředky k zajišťování stop a jiných věcných důkazů a technickými prostředky kriminalistické dokumentace. Za specifický prostředek je možno považovat služebního psa se zvláštním výcvikem (např. hledání drog, zbraní, výbušnin).⁶⁴

e) Stanovení účastníků prohlídky

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „*Výběr účastníků je ovlivněn získanými poznatky z předcházejících fází přípravy. Počet Pracovníků, kteří budou provádět prohlídku je dán těmito hledisky:*

- *předpokládaným rozsahem prohlídky*
- *počtem osob, které se v prověřovaném objektu budou nacházet*
- *výběrem technických prostředků a jejich obsluhou*
- *zvláštnosti prostředí, kde bude prohlídka probíhat*
- *přibrání nezúčastněné osoby je třeba provést bezprostředně před započítím prohlídky z hlediska nutnosti utajení přípravy prohlídky⁶⁵*

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „*se provádí na základě poznatků zjištěných v předchozí části přípravy. Počet pracovníků, kteří budou provádět prohlídku, je dán především:*

- *předpokládaným rozsahem prověřovaného objektu*
- *předpokládaným množstvím a charakterem hledaných objektů*
- *počtem osob, které se v prověřovaném objektu budou pravděpodobně nacházet*

⁶⁴ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 395, 2004

⁶⁵ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 217, 2008

- *předpokládaným rozsahem kriminalistické dokumentace*
- *výběrem technických prostředků a jejich obsluhou*
- *zvláštnosti prostředí, kde bude prohlídka probíhat*

Současně je potřeba učit tzv. pomocné osoby, které budou zajišťovat střežení prověřovaného objektu, osob, případně nalezených objektů a budou provádět odborné práce (např. zajišťovat výpočetní techniku a její příslušenství atp.). Dále je nutno alespoň rámcově určit, kdo bude přibrán jako nezúčastněná osoba (svědek úkonu). Současně se určí další přizvané osoby, mezi něž patří např. osoba, u níž se prohlídka koná, dospělý člen domácnosti nebo zaměstnanec podniku. Samotné přibrání nezúčastněné osoby je třeba provést bezprostředně před započítím prohlídky, protože fakt zamýšleného konání prohlídky je třeba do poslední chvíle utajit.⁶⁶

f) Vypracování plánu prohlídky

Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „Je výsledkem předchozí myšlenkové činnosti. Plán provedení prohlídky musí obsahovat prvky odrážející taktické záměry provedení, takovými prvky jsou zejména:

- *čas provedení prohlídky, stanovení vhodné doby provedení prohlídky*
- *způsob přesunu sil a prostředků prohlídky*
- *pozorování objektu před provedením prohlídky*
- *určení způsobu vstupu do objektu*
- *určení způsobu dokumentace průběhu a výsledku prohlídky⁶⁷*

Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „je výsledkem předchozí myšlenkové činnosti. Plán provedení prohlídky musí obsahovat prvky odrážející taktické záměry provedení konkrétní prohlídky. Takovými záměry jsou zejména:

- *stanovení vhodné doby provedení prohlídky*
- *způsobu přesunu sil a prostředků na místo prohlídky*
- *pozorování před provedením prohlídky a střežení objektu*
- *určení způsobu vstupu do objektu*

⁶⁶ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 396, 2004

⁶⁷ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 218, 2008

- *určení způsobu postupu při prohlídce*
- *určení způsobu dokumentace průběhu a výsledků prohlídky*
- *rozhodnutí, zda se obviněný bude účastnit prohlídky nebo zda postačí účast dospělého člena rodiny*

*Tyto prvky jsou v plánu zpracovány formou úkolů pro jednotlivé pracovníky policie.*⁶⁸

g) Instruktaž účastníků prohlídky

*Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „Instruktaž spočívá v seznámení pracovníků s jejich úkoly, které budou plnit při provedení prohlídky, popis objektů atd. Instruktaž se provádí bezprostředně před výjezdem.”*⁶⁹

*Autorský kolektiv kolem pana Musila uvádí: „zahrnuje seznámení policistů, kteří budou prohlídku přímo provádět, nebo alespoň zajišťovat nerušený průběh a dokumentaci výsledků prohlídky, s jejich úkoly, podání popisu hledaných objektů, seznámení s plánkem prohledávaného objektu atd. Instruovat je potřeba i osoby nezúčastněné a ostatní přizvané osoby, zejména o jejich právech a povinnostech a o tom, jak se mají při prohlídce chovat. Instruktaž policistů se provádí bezprostředně před výjezdem na místo prohlídky (pokud je třeba, dokončí se na místě samém). Instruktaž nezúčastněných osob a dalších přivzatých osob se provádí přímo na místě prohlídky v jejím přípravném stádiu.”*⁷⁰

h) Stanovení času prohlídky

*Autorský kolektiv kolem pana Strause uvádí: „Stanovení času prohlídky má mimořádný význam, samotné provedení prohlídky je tím efektivnější, čím dříve je vykonána, pokud se nevyskytnou jiné důvody. Při prohlídce je třeba maximálně využít momentu překvapení, čímž se minimalizuje riziko zmaření účelu prohlídky.”*⁷¹

⁶⁸ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminální taktika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 396, 2004

⁶⁹ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminální taktika. 2 vyd., s. 218, 2008

⁷⁰ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminální taktika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 396, 2004

⁷¹ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminální taktika. 2 vyd., s. 217, 2008

5.3. Metodika provedení prohlídky

V této kapitole se věnují dvěma typům prohlídky, a to osobní prohlídce a domovní prohlídce. Prohlídka obydlí a prostoru výkonu advokacie se na první pohled mohou zdát příliš rozdílné, ale z hlediska metodiky provedení prohlídky prostor výkonu advokacie a domovní prohlídky jsou prakticky shodné.

Při provádění prohlídek se volí taktika dle rozsahu, charakteru a specifických zvláštností prověřovaného objektu a musí se brát v potaz i na charakter prověřované věci. Obecně se při prohlídkách rozlišují čtyři stadia prohlídky: přípravné stadium, přehledné stadium, detailní stadium a závěrečné stadium.⁷²

Nejdříve se věnují stadiím domovní prohlídky a následně stadiím osobní prohlídky.

5.3.1. Přípravné stadium domovní prohlídky

V přípravném stadiu se zohlední předchozí pozorování a střežení objektu před provedením prohlídky. Poté co se rozhodně o provedení prohlídky se na místo musí dopravit policejní orgány vybavené potřebnými nástroji a rozhodnout o vhodném vstupu do objektu. Před vstupem do objektu se seznámí osoba, u které se prohlídka koná s faktem, že bude provedena prohlídka a dále se jí předá příkaz k provedení prohlídky. Před vstupem do objektu musí být zajištěna nezúčastněná osoba, která bude po celou dobu prohlídky na místě. Osoba, u které se prohlídka bude konat, musí být předběžně vyslechnuta. Nezúčastněná osoba a osoby v domácnosti se poučí o jejich právech a způsobu chování po dobu prohlídky. Stanoví se a zajistí určený režim v prováděném objektu po celou dobu prohlídky.

5.3.2. Přehledné stadium domovní prohlídky

V prohlídce přehledné stadium zohledňuje provedení orientační prohlídky prostor, kdy tato prohlídka je provedena za doprovodu domácí osoby. Na základě této orientační prohlídky se provede případná úprava plánu prohlídky a upřesní se jednotlivé úkoly policistů na místě. Přítomní policisté provedou orientační dokumentaci prohledávaných prostor, jejich uspořádání, rozloze a umístění

⁷² Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 397, 2004

objektů. Dále se zadokumentuje stav obydlí před započítím detailního stádia domovní prohlídky.⁷³

5.3.3. Detailní stadium domovní prohlídky

V dalším stadiu se se domovní prohlídka zaměří na detailní a systematické prověřování obydlí, včetně přilehlých prostor. Během prohlídky musíme brát zřetel na charakter hledaných objektů, kdy se doporučuje věnovat zvýšenou pozornost zejména stejnorodosti materiálů omítky vnitřních a vnějších stěn, rozměrům jednotlivých místnosti včetně stropů, větracím otvorům a šachtám, obložení stěn, trámům půdních prostor, podlahám místností, sypkému materiálu, nábytku, šatstvu, popelnicím, odpadkovým košům, kamnům, pecím, krbům, jejich komínům, výpočetní technice, jejímu příslušenství, připojení do sítě a dalším.⁷⁴ Dále se musíme zaměřit na identifikaci a popis nalezených věcí, zvířat a osob. Objekty nalezené při prohlídce se musí zadokumentovat na místě jejich nálezu. Při nálezu skrytých prostor, které mohou být i prázdné se musí provést jejich ohledání a zajištění stop na samotné skryši i věcech nalezených uvnitř. Při nalezení podezřelých věcí, kdy obsah těchto věcí nelze na místě zjistit (např. zakódovaný flash disk, elektronický diář či počítač) se tyto zajistí, je-li důvodné podezření, že obsahují důležité informace pro trestní řízení.

Při prohlídce přítomná nezúčastněná osoba postupuje s policejními orgány, kdy je seznamována s nálezy věcí a místem, kde byli tyto věci nalezeny. Nalezené věci se po zadokumentování místa jejich nálezu soustřeďují na vyhrazeném místě. Místa nálezu věcí a pojmenování s identifikačními údaji se uvádějí do protokolu o domovní prohlídce. Pohyb osoby, u níž se prohlídka provádí, musí být stále střežena, aby ve vhodném okamžiku nemohla zničit hledanou věc, zmocnit se ukryté zbraně nebo uprchnout atp.⁷⁵

⁷³ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 398, 2004

⁷⁴ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 398, 2004

⁷⁵ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 398, 2004

5.3.4. Finální stádium domovní prohlídky

Po dokončení detailního stadia domovní prohlídky se policejním orgánům doporučuje prověřit celý objekt za účelem zjištění, zdali byl celý prohledán. Dále se provede kontrola, zdali prohlídkou nebyla spáchána škoda a zároveň se provede dokumentace spáchané škody. Po ukončení se pokavaď je to možné, uvede obydlí do původního stavu. U pořízené dokumentace (protokolu, průběhu o prohlídce a výsledku) se provede verifikace. Policejní orgán na závěr předá opis protokolu osobě, u které se prohlídka konala.

5.3.5. Přípravné stádium osobní prohlídky

Autorský kolektiv kolem pana Musila užívá stejná stadia jako u domovní prohlídky. V tomto stadiu metodika osobní prohlídky spočívá v přibrání nezúčastněné osoby, kdy tato musí být přítomna prohlídce. Nezúčastněná osoba se musí poučit o jejích právech. Seznámení osoby s faktem provedení prohlídky, u osoby, u níž se prohlídka koná. Osobě, u níž se prohlídka koná, se musí předat příkaz k provedení prohlídky, ale pokavaď se prohlídka nekoná bez příkazu z důvodu neodkladnosti nebo z důvodu uvedených v § 82 odst. 4 trestního řádu. Před prohlídkou se musí provést předchozí výslech, ale tento nemusí být, jestliže je prohlídka provedena z důvodu neodkladnosti. Prohledávaná osoba se vyzve, aby odložila zavazadla a zaujala základní pozici k prohlídce (čelem ke stěně, nohy roztažené a od zdi ve vzdálenosti 30 cm, ruce mírně od těla).⁷⁶

Autorský kolektiv kolem pana Strause spojil přípravné stádium a přehledné stádium do stadia Předběžná prohlídka. V předběžné prohlídce dva policisté vykonávají prohlídku, kdy oba policisté musí být stejného pohlaví jako osoba, která je prohledávána. Jeden z policistů střeží bezpečnost druhého policisty, který provádí prohlídku a zároveň hlídá prohledávanou osobu, aby nezničila, či neodhodila hledané předměty. Nezúčastněná osoby musí být přibrána k prohlídce a prohledávaná osoba musí být seznámena s cílem prohlídky. Prohledávaná osoby musí být v přípravné fázi vyslechnuta, poučena o jejích právech a dále vyzvána, aby odložila zavazadla a zaujala základní postoj. Prohledávaná osoba si

⁷⁶ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 399, 2004

musí stoupnout čelem ke stěně, ruce mírně rozpaží, kdy tyto opře o stěnu, nohy mírně rozkročené ve vzdálenosti asi jednoho kroku od stěny. Předběžná prohlídka se provede od shora dolů. Cíl předběžné prohlídky spočívá v prověření, že osoba u sebe nemá zbraň, kdy toto se provede pohmatem přes oděv a v případě nálezů zbraně, se tato odejme. Následně se prohledává osoba vyzve, aby zaujala jiný vhodný postoj k provedení detailní prohlídky.⁷⁷

5.3.6. Přehledné stadium osobní prohlídky

V přehledném stadiu prohlídky dle autorského kolektivu kolem pana Musila spočívá cíl v prověření, že prohledávaná osoba u sebe nemá zbraň, kdy toto se provádí pohmatem po celém těle přes oděv. V případě nálezů zbraně se tato odejme. Po ověření, že osoba u sebe nemá zbraň, se osoba vyzve, aby zaujala další postoj, který je vhodný k provedení detailní prohlídky.⁷⁸

5.3.7. Detailní stadium osobní prohlídky

V tomto stadiu se prohlídka provede systematicky, kdy se prohledají jednotliví kusy svrchního oděvu, kdy se prohledávaná osoba postupně svléká a zase obléká, aby byla zachována důstojnost její osoby. Dále se prohledá veškeré dodatečné oblečení, jako jsou pokrývky hlavy, šály, rukavice atd. Dále se prohledá spodní část oblečení, kdy se odloží kalhoty, ponožky a boty. U bot se prohledá i prostor pod vložkou. Prohledá se obnažené tělo, kdy se kontroluje prostor pod prsy, kdy požádáme osobu, aby nadzvedla prsa. Dále se kontroluje prostor v oblasti zevních pohlavních orgánů. Osoba provede několik dřepů, kdy tímto se kontroluje, že osoba nemá nic zasunutého v oblasti konečníku. Nakonec se zkontrolují paty, kdy osoba střídavě zvedne jednu a druhou patu a tuto ukáže policistovi. Zavazadla a jiné objekty, které má osoba u sebe se taktéž prohledají. Po celou dobu prohlídky se odnímají nalezené věci, které jsou důležité pro trestní řízení.⁷⁹

⁷⁷ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminologická taktika. 2 vyd., s. 221, 2008

⁷⁸ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminologická taktika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 400, 2004

⁷⁹ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminologická taktika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 400, 2004

Pan Straus ve své knize dodatečně uvádí, že v určitých případech, které jsou stanovené, musí být prohlídka provedena za přítomnosti odborného lékaře.⁸⁰

5.3.8. Závěrečné stadium osobní prohlídky

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že závěrečné stadium osobní prohlídky je zaměřené na kontrolu oděvů, a to, zda byl řádně prověřen, jakož i kontrolu místa prohlídky, za zde prověřovaná osoba něco neodhodila atp. Dále se prohledávané osobě předá oděv, kdy může jít i o náhradní oděv, panují-li důvody, pro které není možné oděv osobě vrátit. Provede se soupis nalezených a odňatých věcí a zpracuje se protokol o osobní prohlídce. Ověří se průběh a výsledek prohlídky. Předá se opis protokolu o osobní prohlídce nebo potvrzení o výsledku úkonu a převzetí odňatých věcí.⁸¹

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že v závěrečném stadiu osobní prohlídky jde o kontrolu oděvních svršků a místa prohlídky, kdy je nutné se přesvědčit o tom, zda osoba něco neodhodila. Předá se oděv prohledávání osobě. Sepíše se seznam nalezených a odňatých věcí a zpracuje se protokol o osobní prohlídce. Zkontroluje se průběh a výsledek prohlídky a poté se předá opis protokolu o osobní prohlídce nebo potvrzení o výsledku úkonu a převzetí odňatých věcí.⁸²

Oba kolektivy autorů závěrečné stadium popisují shodně a mají stejný názor, jak by toto stadium mělo probíhat. Kolektiv kolem pana Musila stadium popisuje podrobněji, ale nejsou mezi nimi rozdíly.

5.4. Základní taktické zásady prohlídky

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že je 5 základních taktických zásad prohlídky, kdy stejného názoru je i kolektiv autorů kolem pana Strause. Rozepíši a porovnáme jednotlivé zásady při prohlídce.

⁸⁰ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 221, 2008

⁸¹ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 400, 2004

⁸² Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 222, 2008

5.4.1. Překvapivost

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že osoby mající v držení hledané věci zvířata nebo které ukrývají hledané osoby předpokládají možnost provedení prohlídky. Počítají však i s právní ochranou určitých objektů. Překvapivost se tedy musí vztahovat na provedení prohlídky v určitém čase tak, aby bylo znemožněno zničení věcí (např. listin a dokladů) nebo přemístěním hledaných objektů na jiná místa. Dodržení této zásady lze dosáhnout zejména utajením faktu rozhodnutí o provedení prohlídky určitého objektu a zamezením úniku informací o připravované prohlídce.⁸³

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že překvapivost prohlídky musí být provedeno v určitém čase tak, aby bylo znemožněné zničení věcí, nebo přemístění hledaných objektů na jiná místa. Osoby, které vlastní a ukrývají hledané objekty si počítají s provedením prohlídky, ale současně počítají také s právní ochranou. Překvapivost předpokládá provedení prohlídky ve vymezeném čase tak, aby nebylo možné hledané objekty zničit nebo přemístit na jiné místo.⁸⁴

U obou kolektivů autorů opět panuje obdobný názor, kdy u pana Musila se uvádí důležitost utajení faktu o provedení prohlídky, kdy kolektiv kolem pana Strause toto neuvádí. Tohle je důležitý faktor při provádění prohlídky, že osoby, u kterých bude prováděna nesmí dopředu vědět, že prohlídka bude provedena.

5.4.2. Systematičnost

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že při prohlídce systematický postup vylučuje chaotičnost, tedy neprověření některých míst objektů nebo prověření některých míst opakovaně různými pracovníky. Systém vhodný pro postup prohlídky je třeba zvolit podle rozsahu a charakteru prověřovaného objektu. Na místě se doporučuje postupovat těmito postupy:

- **rajónový** – objekt se rozčlení do předem určených částí, které se prohledávají současně nebo postupně, podle pokynů vedoucího prohlídky

⁸³ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 401, 2004

⁸⁴ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 216, 2008

- **vstřícný** – policisté prohledávají objekt postupem proti sobě a v určitém bodě se setkávají
- **koncentrický** – postupuje se od vnějších hranic prověřovaného objektu do jeho středu

V praxi se při výkonu prohlídky dochází k vhodné kombinaci těchto postupů.⁸⁵

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že systematicčnost vylučuje chaotičnost, kdy se doporučuje zejména:

- **rajónový postup** – prohledávaný objekt se rozdělí do určených sektorů, které policisté prohledávají současně, případně i postupně
- **vstřícný postup** – pracovníci prohledávají objekt postupem proti sobě a v určitém bodě se setkávají
- **koncentrický postup** – postup při prohlídce od dveří prohlídkou stěn zleva doprava a do středu místnosti, zakončí se prohlídkou stropu a podlahy⁸⁶

Oba kolektivy autorů mají shodný názor jak v popisu systematicčnosti, tak v názvosloví jednotlivých postupů při prohlídce a jejich popisu. Z mé praxe se nejčastěji používá koncentrický postup, kdy se postupuje systematicky od vstupu, místnost po místnosti.

5.4.3. Důslednost

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že důslednost doplňuje stadium zásadu systematicčnosti, kdy objekt musí být prověřen nejen systematicky, ale i důsledně. Dodrželi-li se obě zásady, tak pouze tehdy, lze po skončení prohlídky učinit dostatečně opodstatněný závěr o výsledku prohlídky (i když se hledané věci či osoby nenaleznou).

Nejčastějším zdrojem chyb při prohlídkách je právě nedodržení zásady důslednosti. Často se totiž nevěnuje pozornost místům vzbuzujícím odpor (např. septiky, nádoby na odpadky atp.) nebo místům, jejichž prohlídka vyžaduje

⁸⁵ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 401, 2004

⁸⁶ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 216, 2008

překonání etických a psychických zábran (např. dětská postýlka, v níž leží dítě, zavinovačka a pleny kojence, protézy, tělní dutiny atp.).⁸⁷

Kolektiv autorů kolem pana Strause má názor, že důslednost vyjadřuje, že objekt musí být prověřen nejen systematicky, ale také důsledně. Tato zásada logicky doplňuje zásadu systematickosti. Nedodržení této zásady je často zdrojem chyb při prohlídkách, např. nedůsledně se prohledávají odpadkové nádoby, septiky apod.⁸⁸

5.4.4. Pozorování osoby, u níž se prohlídka koná, a ostražitost

Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že dodržování této zásady napomáhá nerušenému průběhu prohlídky a dosažení jejího cíle. Uvedená zásada spočívá zejména:

- v soustavném pozorování osob, u nichž se prohlídka koná
- v okamžité reakci na každý náznak pokusu narušit prohlídku (zamezení pokusu o útěk osoby, zničení věcí, napadení účastníka prohlídky, sebepoškození osob atp.)
- v reakci na projevy zvýšeného emocionálního napětí u pozorované osoby (znovu nebo velmi podrobně prohlédnout místa, jejichž prověřování způsobuje u pozorované osoby zvýšené emocionální napětí)
- v dodržování bezpečnosti práce a opatrnosti při provádění prohlídky (zabránit např. úrazům elektrickým proudem, pádům z výšky atp.).⁸⁹

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že při této zásadě je důraz na:

- v soustavném pozorování osob, u nichž se prohlídka koná
- v okamžité reakci na náznak pokusu narušit prohlídku
- v reakci na projevy zvýšeného napětí u pozorovaných osob

⁸⁷ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 401, 2004

⁸⁸ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 216, 2008

⁸⁹ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 401, 2004

- v dodržení bezpečnosti práce a opatrnosti při provádění prohlídky.⁹⁰

U obou kolektivů autorů panuje shoda, v čem spočívá základní taktická zásada v pozorování osoby, u níž se koná prohlídka.

5.4.5. Utajení skutečností zjištěných při prohlídce

Kolektiv autorů kolem pana Musial uvádí, že při provádění prohlídek může být zjištěna řada skutečností majících vztah k trestné věci, ale i skutečnosti majících vztah k intimním stránkám života osoby, u níž se prohlídka provádí. Není přípustné v průběhu prohlídky vyvozovat a pronášet nahlas před přítomnými účastníky závěry o skutečnostech souvisejících se způsobem života a o intimních stránkách života osoby či rodinných příslušníků osoby, u níž se prohlídka koná. Ohledně těchto skutečností lze odepřít poskytnutí informací sdělovacím prostředkům (§ 8a trestního řádu), v přípravném řízení je možno odepřít právo nahlížet do spisu (§ 65 odst. 2 trestního řádu).⁹¹

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že informace, které mají vztah k trestné věci a byly zjištěné při provádění prohlídek je třeba utajovat, není vhodné pronášet nahlas závěry o souvislostech nebo zjištěných skutečnostech. Samozřejmě, že je nepřípustné zveřejňovat informace o výsledcích prohlídky.⁹²

5.5. Dokumentace průběhu a výsledku prohlídky

O průběhu a výsledcích prohlídky se zpracuje protokol. Kolektiv autorů kolem pana Musila uvádí, že v kriminalistické praxi se pro protokol o prohlídce ustálila určitá forma, kdy tato vychází z požadavku dle ust. § 55 trestního řádu a ze struktury protokolu o ohledání místa činu. Protokol má vždy základní strukturu, kdy tuto tvoří úvodní, popisná a závěrečná část.

Úvodní část protokolu o prohlídce má obsahovat zejména:

- název útvaru Policie ČR a číslo vyšetřovacího spisu
- na základě jakého příkazu byla prohlídka vykonána

⁹⁰ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 216, 2008

⁹¹ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 402, 2004

⁹² Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 216, 2008

- specifikaci prověřovaného objektu
- jméno, příjmení a data narození přítomné osoby při prohlídce
- jméno, příjmení a data narození nezúčastněné osoby
- jméno, příjmení a funkci osob provádějících prohlídku
- fakt o předání příkazu k prohlídce (případně proč nebyl předán)
- stručný výsledek předchozího výsledku

Popisná část protokolu o prohlídce by měla obsahovat zejména:

- popsání vlastního průběhu prohlídky
- kde a jaké věci byly nalezeny, jejich přesné označení
- podrobný popis úkrytů a skryší
- použití technických prostředků a jejich výsledky

Závěrečná část protokolu o prohlídce by měla zejména obsahovat tyto skutečnosti:

- identifikační údaje nalezených a zajištěných věcí, zvířat či osob
- jak bylo s nalezenými objekty naloženo
- zda došlo k poškození majetku a v jakém rozsahu
- důvody poškození majetku
- seznam příloh a odkazy na další dokumentaci (náčrtky, fotodokumentaci, plánky, videozáznam)
- seznam zajištěných stop a jak s nimi bylo naloženo
- čas zahájení a ukončení prohlídky
- námitky, stížnosti a vyjádření osob účastnících se prohlídky, potvrzení o převzetí opisu protokolu osobou, u níž se prohlídka konala
- podpisy všech účastníků prohlídky (když některá osoba odmítne protokol prohlídky, je třeba tuto skutečnost do protokolu poznamenat s uvedením důvodu)⁹³

⁹³ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 402, 2004

Tým okolo pana Strause k dokumentaci průběhu a výsledku prohlídky uvádí, že zákonné a efektivní provedení prohlídky má často značný význam pro další postup v procesu vyšetřování. K tomu je třeba zajistit i zpracování příslušné dokumentace o průběhu a výsledcích prohlídky. Prohlídka musí odpovídat požadavkům zákona. O průběhu a výsledcích prohlídky se zpravidla vyhotoví protokol. V kriminalistické činnosti se pro protokol o prohlídce ustálila určitá forma, která vychází z požadavků dle ust. § 55 trestního řádu a ze struktury protokolu o ohledání místa činu. Základní strukturu protokolu o prohlídce tvoří úvodní, popisná a závěrečná část.

Úvodní část povinně obsahuje:

- označení policejní součásti a číslo jednacích
- datum
- na základě jakého příkazu byla prohlídka vykonána
- specifikaci objektu, ve kterém byla prohlídka vykonána, nebo osoby, která byla předmětem osobní prohlídky
- nacionálně nezúčastněné osoby
- zda byl předán příkaz k prohlídce
- stručný záznam výslechu osoby
- jméno, zařazení policejních orgánů, kteří prováděli prohlídku
- poučení osob podle jejich procesního postavení.

Popisná část povinně obsahuje:

- přesný popis vlastního průběhu prohlídky, včetně nápadného, neobvyklého chování osob, u kterých se prohlídka prováděla,
- kde a jaké věci byly nalezeny, jejich specifikace a způsob označení
- podrobný popis skrýší, úkrytů a neobvyklých míst v domě
- použití technických prostředků a výsledek jejich použití.

Závěrečná část povinně obsahuje:

- způsob naložení se zajištěnými věcmi
- zda došlo k poškození objektu nebo majetku a z jakého důvodu

- seznam příloh a pořízené dokumentace
- vyjádření a námitky osob, u kterých byla prohlídka vykonána k průběhu prohlídky
- časové označení počátku a ukončení prohlídky
- podpisové doložky všech zúčastněných účastníků.⁹⁴

Kolektiv kolem obou autorů se shodují ve všech 3 částech dokumentace prohlídky. Dokumentace je důležitá, protože protokol o prohlídce předkládá detailný popis místa, které bylo prohledáváno a poskytuje přehled pro čtenáře, kteří na místě nebyli osobně přítomni.

5.6. Hodnocení výsledku a průběhu prohlídky

Kolektiv autorů kolem pana Musila píše, že každé konání prohlídky je potřeba vyhodnotit, bez ohledu na to, zda má kladný nebo negativní výsledek. Hodnocení se týká jednak postupu orgánů činných v trestním řízení a jednak dosažených výsledků prohlídky. Při hodnocení postupu orgánů provádějících prohlídku se hodnotí zejména úroveň organizačního a technického zabezpečení prohlídky a její průběh, případné chyby a nedostatky a kladné stránky výkonu prohlídky. Hodnocení výsledků prohlídky slouží k určení významu zajištěných osob a věcí pro trestní řízení, pro plnění dalších úloh Policie ČR, pro změnu vyšetřovací situace a volbu prostředků jejího řešení (některé zajištěné věci mohou být použity jako důkazy ve vyšetřované věci, jiné se mohou vztahovat k dosud neobjasněným trestným činům a bude třeba provést zjištění jejich identity, původu atp.).

Pokud prohlídka přinesla negativní výsledek (nepotvrdilo se důvodné podezření, že se v prověřovaném objektu nacházejí osoby, zvířata nebo věci důležité pro trestní řízení), doporučuje se hodnocení zaměřit zejména na příčiny neúspěchu. Příčinami negativního výsledku prohlídky mohou být zejména:

- nekvalitní nebo klamné informace, na jejichž základě bylo přikročeno k nařízení prohlídky (např. nepravdivé anonymní oznámení o uložení nástražného výbušného systému)

⁹⁴ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd., s. 223, 2008

- pochybení v přípravě a provádění prohlídky.

Vyhodnocení průběhu a výsledku prohlídky má nesporný význam nejen z hlediska volby dalšího postupu vyšetřování, ale i z hlediska zdokonalování profesní úrovně pracovníků policie při realizaci tak složitého a náročného úkonu, jakým prohlídka bezesporu je.⁹⁵

Kolektiv autorů kolem pana Strause uvádí, že přestože prohlídka může mít kladný nebo negativní výsledek, každé vykonání prohlídky je potřeba vyhodnotit. Hodnocení se týká jednak postupu orgánů při výkonu prohlídky a jednak dosažených výsledků prohlídky. Při hodnocení postupu orgánů provádějících prohlídku se hodnotí zejména úroveň organizačního a technického zabezpečení prohlídky, úroveň řízení a výkonu činností spojených s přímou prověrkou objektu, případné chyby a nedostatky a kladné stránky výkonu prohlídky. V této rovině slouží hodnocení průběhu a výsledků prohlídky ke zdokonalování profesionálních návyků pracovníků policie podílejících se na vykonání prohlídky.

V druhé rovině slouží hodnocení průběhu a zejména výsledků prohlídky k určení významu zajištěných osob a věcí důležitých pro trestní řízení, nebo plnění dalších úloh Policie ČR, pro změnu vyšetřovací situace a volbu prostředků jejího řešení (některé zajištěné věci mohou být důkazy ve vyšetřované věci, jiné se mohou vztahovat k dosud neobjasněným trestným činům a bude třeba provést zjištění jejich identity, původu atp.).

Pokud prohlídka přinesla negativní výsledek (nepotvrdilo se důvodné podezření, že se v prověřovaném objektu nachází osoby, věci nebo zvířata důležitá pro trestní řízení), doporučuje se hodnocení zaměřit zejména na příčiny neúspěchu. Příčinami negativního výsledku prohlídky mohou být zejména:

- nekvalitní informace na jejichž základě bylo odůvodněno podezření, že se v určitém objektu, nebo u určité osoby nacházejí věci důležité pro trestní řízení
- klamné informace (zvláště v anonymních oznámeních, např. o uložení nástražného výbušného systému atp.)

⁹⁵ Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání, s. 403, 2004

- pochybení v přípravě a provádění prohlídky.

Vyhodnocení průběhu a výsledků prohlídky má nesporný význam nejen z hlediska volby dalšího postupu vyšetřování, ale i z hlediska zdokonalování profesionality pracovníků policie.⁹⁶

U obou kolektivů panuje stejný názor, že prohlídka se musí vyhodnotit, bez ohledu na to, zda prohlídka měla kladný nebo negativní výsledek. Toto je důležité pro hodnocení postupu orgánů na místě. Hodnotí se technické a organizační zabezpečení, průběh prohlídky, kladné stránky výkonu a zároveň se hodnotí i případné chyby a nedostatky během prohlídky. Pomocí hodnocení se určí význam zajištěných věcí a osob pro trestní řízení, pro změnu vyšetřovací situace.

V případě negativních výsledků se v hodnocení zaměříme nad příčinami, kdy se oba kolektivy shodují, že to může být z důsledku pochybení v přípravě a provádění prohlídky, v klamných informacích nebo v nekvalitních informacích na jejichž základě bylo odůvodněno podezření.

⁹⁶ Straus, Jiří a kolektiv. Kriminologická taktika. 2 vyd., s. 225, 2008

6. Prohlídka ve Velké Británii

6.1. Povolení k prohlídce

Pravomoci smírčího soudce k povolení vstupu a prohlídky prostor

1) Je-li smírčí soudce na žádost podanou konstáblem (policista nižší hodnosti) přesvědčen, že existují důvodné podezření:

a) že byl spáchán trestný čin a

b) že se v prostorách uvedených v odstavci (1A) níže nacházejí materiály, které pravděpodobně budou mít podstatnou hodnotu (ať již samy o sobě nebo společně s jinými materiály) pro vyšetřování trestného činu; a

c) že tyto materiály pravděpodobně budou relevantními důkazy; a

d) že se nejedná o předměty podléhající právnímu tajemství, vyloučené materiály nebo materiály zvláštního postupu; a

e) že platí kterákoli z podmínek uvedených v odstavci 3) níže,

může vydat příkaz, kterým konstábla opravňuje ke vstupu a prohlídce prostor.

1A) Prostory uvedené v odstavci 1 písm. b) výše jsou -

a) jeden nebo více souborů prostor uvedených v žádosti (v takovém případě se žádost týká ‚povolení pro určité prostory‘); nebo

b) jakékoli prostory obývané nebo ovládané osobou uvedenou v žádosti, včetně souborů prostor, které jsou takto specifikovány (v takovém případě se žádost týká ‚povolení pro všechny prostory‘).

1B) Pokud se žádost týká povolení pro všechny prostory, musí být rovněž uspokojen smírčí soudce -

a) vzhledem k údajům o trestném činu uvedeném v odstavci (1) výše existují důvodné domněnky, že je nutné prohledat prostory obývané nebo ovládané dotyčnou osobou, které nejsou specifikovány v žádosti, za účelem nalezení materiálů uvedených v odst. 1 písm. b); a

b) že není důvodně proveditelné specifikovat v žádosti všechny prostory, které obývá nebo ovládá a které může být nutné prohlédnout.

1C) Příkaz může povolit více než jednou vstup do prostor a jejich prohlídku, pokud je smírčí soudce na návrh přesvědčen, že je nutné povolit více vstupů, aby bylo dosaženo účelu, pro který příkaz vydává.

1D) Pokud povoluje více vstupů, může být počet povolených vstupů neomezený nebo omezen na maximum.

2) Strážník může zabavit a zadržet vše, u čeho byla povolena prohlídka podle odstavce 1 výše.

3) Podmínky uvedené v odst. 1 písm. e) výše jsou -

a) že není prakticky možné komunikovat s jakoukoli osobou, která je oprávněna povolit vstup do prostor;

b) že je proveditelné komunikovat s osobou oprávněnou ke vstupu do prostor, ale není proveditelné komunikovat s jakoukoli osobou oprávněnou ke zpřístupnění důkazů;

c) že vstup do objektu nebude povolen, pokud nebude předložen zatykač;

d) že účel prohlídky může být zmařen nebo vážně poškozen, pokud strážník přijíždějící do prostor nemůže zajistit okamžitý vstup do těchto prostor.

4) V tomto zákoně se „relevantním důkazem“ ve vztahu k trestnému činu rozumí vše, co by bylo přípustné jako důkaz při soudním řízení týkajícím se trestného činu.

5) Právní moc vydat zatykač udělený tímto paragrafem je navíc ke každé takové pravomoci jinak udělené.

6) Tento paragraf se použije ve vztahu k relevantnímu trestnému činu (jak je definován v paragrafu 28D(4) zákona o přistěhovalectví z roku 1971), jako se použije ve vztahu k žalovatelnému trestnému činu.

7) Paragraf 4 zákona o souhrnné soudní příslušnosti (procesní) z roku 1881 (výkon řízení anglických soudů ve Skotsku) se použije na zatykač vydaný na žádost úředníka pro daně a cla podle tohoto paragrafu podle paragrafu 114⁹⁷

6.1.1. Srovnání prohlídky v České republice a ve Velké Británii

V České republice může domovní prohlídku nařídít předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce a pouze je-li důvodné podezření, že v bytě nebo v jiné prostoře sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejících (obydlí) je věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení. V povolení k prohlídce má Velká Británie více náležitostí, které musí být splněny. V České republice jsou tyto náležitosti rozepsány až v dalších paragrafech trestního řádu nebo v závazných pokynech.

Ve Velké Británii na žádost konstabla smírčí soudce vydá povolení k domovní prohlídce v případě, že byl spáchán trestný čin a že se v prostorách (jeden nebo více prostorů uvedených v žádosti nebo jakékoli prostory obývané nebo ovládané osobou uvedenou v žádosti) nachází materiály, které mají podstatnou hodnotu pro vyšetřování trestného činu a tyto materiály budou relevantními důkazy a že se nejedná o předměty podléhající právnímu tajemství, vyloučené materiály nebo materiály zvláštního postupu a musí být splněny podmínky uvedené v odstavci 3 zákona.

Příkaz k prohlídce může povolit více vstupů v případě, že je smírčí soudce přesvědčen, že je nutné více vstupů, aby bylo dosaženo účelu prohlídky. Pokud je povoleno více vstupů musí být uvedeno maximum možných vstupů nebo neomezeně vstupů. Strážník při prohlídce může zadržet vše u čeho byla povolena prohlídka. Při prohlídce se musí dodržovat podmínky a to, že není prakticky možné komunikovat s jakoukoli osobou, která je oprávněna povolit vstup do prostor a je možné komunikovat s osobou oprávněnou ke vstupu do prostor. Zároveň se nesmí komunikovat s jakoukoli osobou, která má oprávnění ke zpřístupnění důkazů. Vstoupit do objektu je možné pouze, pokud je předložen zatykač.

⁹⁷ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

Pokud strážník, který přijíždí na místo nemůže zajistit okamžitý vstup do prostor, tak účel prohlídky může být zmařen.

6.2. Zvláštní ustanovení týkající se přístupu

- 1) Konstábl může získat přístup k vyloučeným materiálům nebo materiálům zvláštního řízení pro účely trestního vyšetřování podáním žádosti podle přílohy 1 níže a v souladu s touto přílohou.
- 2) Jakýkoli zákon (včetně místního zákona) přijatý před tímto zákonem, podle kterého by prohlídka prostor pro účely vyšetřování trestného činu mohla být povolena vydáním zatykače konstáblovi, pozbývá účinnosti, pokud se týká povolení prohlídky -
 - a) u věcí podléhajících právní výsadě; nebo
 - b) u vyloučených materiálů; nebo
 - c) u materiálů pro zvláštní řízení sestávajících z dokumentů nebo záznamů jiných než dokumenty.⁹⁸

6.3. Význam „předmětů podléhajících právnímu privilegii“

- 1) S výhradou odstavce 2 níže se v tomto zákoně „předměty podléhajícími právnímu tajemství“ rozumí
 - (a) komunikace mezi profesionálním právním poradcem a jeho klientem nebo jakoukoli osobou zastupující jeho klienta uskutečněná v souvislosti s poskytováním právního poradenství klientovi;
 - (b) komunikace mezi profesionálním právním poradcem a jeho klientem nebo jakoukoli osobou zastupující jeho klienta nebo mezi takovým poradcem nebo jeho klientem nebo jakýmkoli takovým zástupcem a jakoukoli jinou osobou uskutečněná v souvislosti se soudním řízením nebo v jeho průběhu a pro účely tohoto řízení; a
 - (c) položky přiložené k těmto sdělením nebo na ně uvedené a uskutečněné.
 1. v souvislosti s poskytováním právního poradenství; nebo

⁹⁸ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

2. v souvislosti se soudním řízením nebo v jeho průběhu a pro účely tohoto řízení, pokud jsou v držení osoby, která je oprávněna je vlastnit.

2) Předměty držené s úmyslem napomáhat trestněprávnímu účelu nejsou předměty podléhajícími právní výsadě.⁹⁹

6.4. Význam „vyloučeného materiálu“

1) S výhradou následujících ustanovení tohoto paragrafu se v tomto zákoně „vyloučeným materiálem“ rozumí -

a) osobní záznamy, které osoba získala nebo vytvořila v rámci jakéhokoli obchodu, podnikání, povolání nebo jiného povolání nebo pro účely jakéhokoli placeného nebo neplaceného úřadu a které uchovává jako důvěrné;

b) lidská tkáň nebo tkáňová tekutina, které byly odebrány pro účely diagnózy nebo lékařského ošetření a které uchovává jako důvěrné;

c) novinářské materiály, které uchovává jako důvěrné osoba a které tvoří -

1. dokumenty; nebo

2. záznamy jiné než dokumenty.

2) Osoba uchovává pro účely tohoto paragrafu jako důvěrné jiné materiály než novinářské, pokud je uchovává jako důvěrné -

a) výslovným nebo implicitním závazkem, že je uchová jako důvěrné; nebo

b) omezením zveřejňování nebo povinností mlčenlivosti, které jsou obsaženy v jakémkoli právním předpisu, včetně právního předpisu obsaženého v zákoně přijatém po tomto zákoně.

⁹⁹ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

3) Osoba je držitelem novinářských materiálů jako důvěrných pro účely tohoto oddílu, pokud -

a) je drží s výhradou takového závazku, omezení nebo povinnosti; a

b) jsou trvale drženy (jednou nebo více osobami) s výhradou takového závazku, omezení nebo povinnosti od doby, kdy byly poprvé získány nebo vytvořeny pro účely žurnalistiky.¹⁰⁰

6.5. Význam pojmu „osobní záznamy“

V této části tohoto zákona se „osobními záznamy“ rozumějí listinné a jiné záznamy týkající s jednotlivce (ať živého nebo mrtvého), které z nich lze zjistit a které se týkají

a) jeho tělesného nebo duševního zdraví;

b) duchovního poradenství nebo pomoci, která je nebo má být mu poskytnuta, nebo

c) poradenství nebo pomoci, která je nebo má být mu poskytnuta pro účely jeho osobního prospěchu kteroukoli dobrovolnou organizací nebo kteroukoli osobou, která

1) z důvodu své funkce nebo povolání má odpovědnost za svůj osobní prospěch, nebo

2) z příkazu soudu má odpovědnost za svůj dohled.¹⁰¹

6.6. Význam „žurnalistického materiálu“

1) S výhradou odstavce 2 níže se v tomto zákoně „žurnalistickým materiálem“ rozumí materiál pořízený nebo vytvořený pro účely žurnalistiky.

2) Materiálem je pro účely tohoto zákona pouze žurnalistický materiál, pokud je v držení osoby, která jej pořídila nebo vytvořila pro účely žurnalistiky.

¹⁰⁰ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

¹⁰¹ tamtéž

3) Osoba, která obdrží materiál od někoho, kdo má v úmyslu, aby jej příjemce použil pro účely žurnalistiky, se považuje za osobu, která jej pro tyto účely pořídila.¹⁰²

6.7. Význam pojmu „materiál pro speciální proceduru“

1) V tomto zákoně se „materiálem pro zvláštní řízení rozumí -

a) materiál, na který se vztahuje odstavec 2 níže; a

b) novinářský materiál, jiný než vyloučený materiál.

2) S výhradou následujících ustanovení tohoto oddílu se tento odstavec vztahuje na materiál, jiný než předměty podléhající právní výsadě a vyloučený materiál, v držení osoby, která -

a) jej nabyla nebo vytvořila v rámci jakékoli živnosti, podnikání, povolání nebo jiného povolání nebo pro účely jakékoli placené nebo neplacené kanceláře; a

b) jej podřizuje -

1. výslovnému nebo konkludentnímu závazku držet jej v důvěrnosti; nebo

2. omezení nebo povinnosti, jak je uvedeno v § 11 odst. 2 písm. b) výše viz výše Význam vyloučeného materiálu

(3) Pokud je materiál nabyt -

a) zaměstnancem od jeho zaměstnavatele a v rámci jeho zaměstnání; nebo

b) společností z přidružené společnosti, jedná se pouze o materiál pro zvláštní řízení, pokud se jednalo o materiál pro zvláštní řízení bezprostředně před nabytím.

¹⁰² volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

4) Pokud je materiál vytvořen zaměstnancem v rámci jeho zaměstnání, jedná se o materiál pro zvláštní postup pouze tehdy, pokud by se jednalo o materiál pro zvláštní postup, pokud by jej vytvořil jeho zaměstnavatel.

5) Pokud je materiál vytvořen společností na účet přidružené společnosti, jedná se o materiál pro zvláštní postup pouze tehdy, pokud by se jednalo o materiál pro zvláštní postup, pokud by jej přidružená společnost vytvořila.

6) Společnost se pro účely tohoto oddílu považuje za přidruženou společnost jiné společnosti, pokud by se s ní takto zacházelo podle paragrafu 449 zákona o dani z příjmů právnických osob z roku 2010.¹⁰³

6.8. Příkazy k prohlídce – bezpečnostní opatření

1) Tento paragraf a níže uvedený paragraf 16 mají účinky ve vztahu k vydávání oprávnění ke vstupu a prohlídce do prostor strážníkům podle jakéhokoli právního předpisu, včetně právního předpisu obsaženého v zákoně přijatém po tomto zákoně; a vstup do prostor nebo prohlídka prostor na základě oprávnění je protiprávní, pokud není v souladu s tímto paragrafem a níže uvedeným paragrafem 16 viz níže Výkon soudních příkazů

2) Takový zatýkácí rozkaz může oprávnit osoby, aby doprovázely každého strážníka, který jej vykonává.

2A) Takto oprávněná osoba má stejné pravomoci jako konstábl, kterého doprovází, pokud jde o -

a) výkon zatýkácího rozkazu a

b) zabavení čehokoli, čeho se zatýkácí rozkaz týká.

2B) Tyto pravomoci však může vykonávat pouze ve společnosti a pod dohledem konstábla.

2) Vstup a prohlídka na základě zatykače musí být do [F23tři měsíce] ode dne jeho vydání.

¹⁰³ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

3A) Je-li zatykač zatykačem na všechny prostory, nesmí se do žádných prostor, které v něm nejsou uvedeny, vstupovat ani je prohledávat, pokud k jejich vstupu nedal písemný souhlas policista alespoň v hodnosti inspektora.

3B) Do žádných prostor nelze podruhé ani později vstupovat ani je prohledávat na základě příkazu, který opravňuje k vícenásobnému vstupu, pokud policejní důstojník alespoň v hodnosti inspektora písemně nepovolil tento vstup do těchto prostor.

4) Vstup a prohlídka na základě příkazu musí být v přiměřenou hodinu, pokud se konstábl, který jej provádí, nezdá, že by účel prohlídky mohl být zmařen při vstupu v přiměřenou hodinu.

5) Je-li nájemce prostor, do kterých se má vstoupit a prohledávat, přítomen v době, kdy se konstábl snaží vykonat příkaz ke vstupu a prohlídce, konstábl -

a) se nájemci identifikuje, a není-li v uniformě, předloží mu listinné důkazy o tom, že je konstáblem;

b) předloží mu příkaz a

c) poskytne mu jeho kopii.

6) Je-li -

a) nájemce těchto prostor není přítomen v době, kdy se konstábl snaží vykonat takový příkaz; avšak

b) je přítomna jiná osoba, která konstáblovi připadá, že má daný prostor na starosti, odstavec (5) má účinek, jako by jakákoli zmínka o nájemci byla zmínkou o této jiné osobě.

7) Pokud není přítomen nikdo, kdo by se strážníkovi jevil jako správce těchto prostor, zanechá kopii zatykače na prominentním místě v prostorách.

8) Prohlídka podle zatykače může být prohlídkou pouze v rozsahu potřebném pro účel, pro který byl zatykač vydán.

9) Strážník vykonávající zatykač na něm učiní poznámku uvádějící -

a) zda byly nalezeny hledané předměty nebo osoby; a

b) zda byly zabaveny jiné předměty než předměty, které byly hledány a pokud zatykač není uvádějící pouze jeden soubor prostor, učiní tak samostatně pro každý soubor vniknutých a prohledávaných prostor, což v každém případě uvede v poznámce.

10) Zatykač se vrátí příslušné osobě uvedené v níže uvedeném odstavci 10A -

a) když byl vykonán; nebo

b) v případě zatykače na konkrétní prostory, který nebyl vykonán, nebo zatykače na všechny prostory nebo jakéhokoli zatykače opravňujícího k vícenásobnému vniknutí po uplynutí lhůty tří měsíců uvedené v pododdíle (3) výše nebo dříve.

10A) Příslušnou osobou je -

a) byl-li zatykač vydán smírčím soudcem, určený úředník pro místní justiční oblast, ve které justice jednala v době vydání zatykače;

b) byl-li vydán soudcem, příslušný úředník soudu, od kterého jej vydal.]

11) Zatykač, který je vrácen podle odstavce 10) výše, se ponechá po dobu 12 měsíců od jeho vrácení -

a) určeným úředníkem pro místní justiční oblast určeným úředníkem pro místní justiční oblast, byl-li vrácen podle písmene a) uvedeného odstavce; a

b) příslušným úředníkem, byl-li vrácen podle písmene b).

12) Požádá-li během doby, po kterou má být zatykač ponechán, o jeho prohlídku uživatel prostoru, ke kterému se vztahuje, je mu umožněno tak učinit.¹⁰⁴

¹⁰⁴ volně přeloženo [legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk) [online] [cit. 22.08.2022]. Dostupné z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>

7. Závěr

Ve své práci jsem seznámil čtenáře s pojmem prohlídky. Rozepsal jsem základní pojmy používané v prohlídce, zákonná ustanovení pro prohlídku a základní náležitosti pro prohlídku jako je příkaz k domovní prohlídce. Rozebral jsem rozdíl mezi prohlídkami dle policejního zákona a trestního řádu.

Dopodrobna jsem rozepsal kriminalistické aspekty prohlídek. Zaměřil jsem se hlavně na dvě literární díla, a to konkrétně na knihu od autorů Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav. Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. 80-7179-878-9 a jako druhé literární dílo jsem použil knihu od autorů Straus, Jiří a kolektiv. Kriminalistická taktika. 2 vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 291 s. ISBN 978-80-7380-095-6. V každé kapitole a podkapitole jsem napsal názor každého kolektivu a poté jsem provedl jejich komparaci. Došel jsem k názoru, že kolektiv autorů kolem pana Musila popisuje každý aspekt prohlídky více do detailu a píše více vysvětlujících poznámek oproti kolektivu autorů kolem pana Strause. V základu obě literární díla popisují každý aspekt shodně, ale jak jsem popsal výše, z knihy od autorů kolem pana Musila jsou aspekty kolem prohlídky popsány srozumitelněji a jako materiál pro studium prohlídky bych doporučil tuto knihu.

V závěrečné části práce jsem přeložil zákonná ustanovení pro domovní prohlídku ve Velké Británii. Porovnal jsem vydání příkazu k domovní prohlídce ve Velké Británii a České republice. Komparací jsem zjistil, že vydat příkaz k domovní prohlídce je jednodušší v České republice. Hlavním rozdílem je, že ve Velké Británii se už před započítím prohlídky musí určit, kolikrát bude možno vstoupit do prostoru objektu, kdy toto musí být už rozhodnuto předem. Zákony České republiky jsou sepsány srozumitelněji a přehledněji.

8. Seznam použitých zdrojů

Literatura

- Musil Jan, Konrád Zdeněk, Suchánek Jaroslav. *Kriminalistika. 2 přepracované a doplněné vydání.* Praha: C. H. Beck, 2004. 80-7179-878-9.
- Straus, Jiří a kolektiv. *Kriminalistická taktika. 2 vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. 291 s. ISBN 978-80-7380-095-6.* nedatováno.

Legislativní dokumenty

- *Sdělení č. 209/1992 Sb. o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících v posledním znění.* nedatováno.
- *USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 16. prosince 2008 č. 1604 k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů.* nedatováno.
- *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky v posledním znění.* nedatováno.
- *Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.* nedatováno.
- *Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů.* nedatováno.
- *Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky v posledním znění.* nedatováno.
- *Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník v posledním znění.* nedatováno.

Elektronické zdroje

- Police and Criminal Evidence Act 1984. Legislation.gov.uk [online]. Copyright© [cit.03.09.2022].Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/part/II/crossheading/search-warrants>
- Chráněné objekty - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 03.09.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/chanene-objekty.aspx>